

Тема: «Освітні новації у контексті реалізації післядипломної освіти»

ISSN: електронне – 2522-9729

Спеціальність: 011 освітні, педагогічні науки (02.07.2020)

Категорія: «Б»

УДК: 37.004

DOI 10.33272/2522-9729-2021-5(200)

Проблематика публікацій: актуальні питання педагогіки, педагогічних технологій навчання та виховання, післядипломної педагогічної освіти, педагогічної майстерності, освіти та навчання дорослих, педагогічного менеджменту

Періодичність видання: 6 разів на рік

Рукописні мови: українська, англійська, польська

Журнал заснований офіційно 1 червня 1999 року,

як електронне наукове видання – 22 травня 2017 року

Міжнародні, закордонні і національні
реферативні та наукометричні бази даних, до
яких включено наукове видання:

- CrossRef
- Index Copernicus ICV 2019 (63,25)
- BASE
- Google Академія (h-index: 15; i10-index: 34)
- WorldCat
- OpenAIRE
- Наукова періодика України

ГОЛОВНА РЕДАКТОРКА

Білик Надія Іванівна, докторка педагогічних наук, доцентка,

Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського, Україна

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Аніщенко Олена Валеріївна, докторка педагогічних наук, професорка, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

Боднар Оксана Степанівна, докторка педагогічних наук, доцентка, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Україна

Вовк Мирослава Петрівна, докторка педагогічних наук, старша наукова співробітниця, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

Горошко Юрій Васильович, доктор педагогічних наук, професор, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, Україна

Гриньова Марина Вікторівна, докторка педагогічних наук, професорка, член-кореспондентка НАПН України, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Дудак Анна, докторка габілітована, професорка, Інститут педагогіки і психології, Університет Марії Кюрі-Склодовської в Любліні (Республіка Польща)

Сльникова Галина Василівна, докторка педагогічних наук, професорка, Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків, Україна

Зелюк Віталій Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент, директор, Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського, заступник головного редактора, Україна

Ільченко Віра Романівна, докторка педагогічних наук, професорка, дійсна членкиня НАПН України, Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського, Україна

Калініченко Ірина Олександрівна, кандидатка педагогічних наук, Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського, Україна

Корольок Світлана Вікторівна, кандидатка педагогічних наук, доцентка, Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського, Україна

Кравченко Ганна Юрївна, докторка педагогічних наук, доцентка, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна

Кравченко Любов Миколаївна, докторка педагогічних наук, професорка, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, Україна

Кучерявий Олександр Георгійович, доктор педагогічних наук, професор, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

Лавріненко Олександр Андрійович, доктор педагогічних наук, професор, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

Лук'янова Лариса Борисівна, докторка педагогічних наук, професорка, член-кореспондентка НАПН України, заслужена діячка науки і техніки України, директорка, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, заступниця головного редактора

Мажець Гелена, докторка габілітована, професорка, Гуманістична та економічна академія в Лодзь (Республіка Польща)

Мосейчук Юрій Юрійович, доктор педагогічних наук, професор, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Україна

Отіч Олена Миколаївна, докторка педагогічних наук, професорка, ДЗ «Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління» Мінекоенерго України

Палічук Юрій Іванович, кандидат педагогічних наук, доцент, ВНЗ України «Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці, Україна

Пікула Норберт, доктор габілітований, професор, директор, Інститут соціальної педагогіки, Державний педагогічний університет ім. Комісії Народової в Кракові (Республіка Польща)

Рибалко Людмила Сергіївна, докторка педагогічних наук, професорка, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Україна

Самодрич Анатолій Петрович, доктор педагогічних наук, доцент, Міжнародний гуманітарно-педагогічний інститут «Бейт-Ханан», м. Дніпро, Україна

Сотська Галина Іванівна, докторка педагогічних наук, професорка, член-кореспондентка НАПН України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

Стрельніков Віктор Юрійович, доктор педагогічних наук, професор, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, Україна

Федій Ольга Андріївна, докторка педагогічних наук, професорка, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, Україна

Хомич Лідія Олексіївна, докторка педагогічних наук, професорка, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

Шпак Валентина Павлівна, докторка педагогічних наук, професорка, Навчально-науковий інститут педагогічної освіти спеціальної роботи і мистецтва, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Україна

Засновники

Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
ім. М. В. Остроградського, Україна
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

Видавець

Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
ім. М. В. Остроградського, Україна

Адреса редакції

вул. Соборності, 64-ж, м. Полтава, Україна, 36014

Контактна інформація

тел. /факс: 0532) 56 3852, e-mail: root@poippo.pl.ua
контактна особа: (066) 033 1422, e-mail: bilyk@poippo.pl.ua

Website: isp.poippo.pl.ua

Журнал включено до Переліку електронних наукових
фахових видань України у галузі «Педагогічні науки»,
(наказ МОН України від 02.07.2020 року № 886)

Рекомендовано вченою радою

Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України
(протокол № 11 від 15.11.2021 року)

Редакційна рада:

Білик Н.І., Зелюк В. В. (голова ради), Ільченко В. Р.,
Канівець З. М., Пилипенко В. В., Хомич Л. О.

Підписано до друку: 06.12.2021 р.

Формат: 60x84 1/8.

© «Імідж сучасного педагога», 2021

© ПОППО, 2021

№ 5 (200) 2021

«IMAGE OF THE MODERN PEDAGOGUE» –
electronic scientific professional edition,
which provides readers with open access content

Topic: «Educational innovations in the context of postgraduate education»

ISSN: electronic - 2522-9729

Specialty: 011 education, pedagogical sciences (02.07.2020)

Category «B»

UDC 37:004

DOI 10.33272/2522-9729-2021-5(200)

Themes of publications: topical issues of pedagogy, pedagogical technologies, postgraduate and in-service pedagogical education, pedagogical mastery, education and training of adult, pedagogical management

Periodicity: 6 issues per year

Manuscript languages: Ukrainian, English, Polish

The journal was officially founded on June 1, 1999,
as a scientific electronic edition – May 22, 2017

International, foreign and national reference and scientometric databases, «Image of the Modern Pedagogue» is indexed in:

- CrossRef
- Index Copernicus ICV 2019 (63,25)
- BASE
- Google Академія (h-index: 15; i10-index: 34)
- WorldCat
- OpenAIRE
- Наукова періодика України

EDITOR IN CHIEF

Nadiia Bilyk, Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
M.V. Ostrogradsky Poltava Regional Institute of In-Service Teacher Training, Ukraine

MEMBERS OF EDITORIAL BOARD:

Olena Anischenko, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education NAES of Ukraine

Oksana Bondar, Doctor of Pedagogical Sciences, Docent, V. Hnatiuk Ternopil National Pedagogical University, Ukraine

Myroslava Vovk, Doctor of Pedagogical Sciences, Senior Researcher, Ivan Zyazun Institute of Pedagogical and Adult Education NAES of Ukraine

Yurii Horoshko, doctor of pedagogical sciences, professor, T. H. Shevchenko National University “Chernihiv Colehium”

Marina Gryniova, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University

Anna Dudak, habilitated doctor, professor, deputy of the faculty of pedagogy at the Institute of Pedagogy and Psychology of the Maria Curie-Skłodowska University in Lublin (*Republic of Poland*)

Halyna Yelnykova, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy, Kharkiv, Ukraine

Vitaliy Zeliuk, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Rector, M.V. Ostrogradsky Poltava Regional Institute of In-Service Teacher Training, Ukraine, deputy of the editor in chief

Vira Ilchenko, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Full Member of National Academy of Sciences of Ukraine, M.V. Ostrogradsky Poltava Regional Institute of In-Service Teacher Training, Ukraine

Iryna Kalinichenko, Candidate of Pedagogical Sciences, M.V. Ostrogradsky Poltava Regional Institute of In-Service Teacher Training, Ukraine

Svitlana Koroliuk, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, M.V. Ostrogradsky Poltava Regional Institute of In-Service Teacher Training, Ukraine

Hanna Kravchenko, Doctor of Pedagogical Sciences, Docent, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Ukraine

Liubov Kravchenko, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University, Ukraine

Alexander Kucheryavii, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education NAES of Ukraine

Olexandr Lavrynenko, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education NAES of Ukraine

Helena Marzec, habilitated Doctor, Professor, University of Humanistic and Natural Sciences, Łódź branch of Piotrkow Trybunalski (*Republic of Poland*)

Yurii Moseichuk, doctor of pedagogical sciences, professor, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Ukraine

Larysa Lukianova, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Corresponding Member NAES of Ukraine, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, Director, Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education NAES of Ukraine, deputy of the editor in chief, Ukraine

Olena Otych, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, State Organization «State Ecological of Post-Graduate Education and Management», Ukraine

Yurii Palichuk, candidate of pedagogical sciences, docent, Bukovinian State Medical University, Chernivtsi, Ukraine

Norbert Pikula, habilitated doctor, professor, director. Institute of Social Pedagogics, Pedagogical University named after People's Commission in Cracow (*Republic of Poland*)

Liudmyla Rybalko, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Ukraine

Anatoliy Samodryn, Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, International Humanitarian and Pedagogical Institute «Beit Khan», Dnipro, Ukraine

Halyna Sotska, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education NAES of Ukraine

Viktor Strelnikov, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University, Ukraine

Olha Fediy, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University, Ukraine

Lidiya Khomych, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education NAES of Ukraine

Valentyna Shpak, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Educational and Scientific Institute of Pedagogical Education of Special Work and Art, Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University, Ukraine

Founders

M.V. Ostrogradsky Poltava Regional Institute of In-Service Teacher Training, Ukraine,
Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education NAES of Ukraine

Publisher

M.V. Ostrogradsky Poltava Regional
Institute of In-Service Teacher Training, Ukraine

Address

Sobornosti st. 64-Zh, Poltava, Ukraine, 36014

Contact information

tel. / fax: 0532) 56 3852, e-mail: root@poippo.pl.ua
contact person: (066) 033 1422, e-mail: bilyk@poippo.pl.ua

Website: isp.poippo.pl.ua

Journal is included in the List of electronic scientific professional editions of Ukraine in the field of «Pedagogical sciences», (Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine, No 886 of July 02.2020)

Recommended by the Academic Council

Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education NAES of Ukraine (protocol № 11, 15.11.2021)

Editorial Board

Bilyk Nadiia, Zeliuk Vitaliy (Chairman of the Board), Ilchenko Vira, Kanivets Zoya, Kyryliuk Maryna, Koriagin Natalia, Khomych Lidiya
Signed for print: 06.12.2021

Format: 60x84 1/8

© «Image of the Modern Pedagogue», 2021
© Poltava-INSETT, 2021

ТОЧКА ЗОРУ

- Супервізія як технологія післядипломної освіти педагогічних працівників у контексті Концепції «Нова українська школа»
Любченко Надія, Білик Надія 5
- Розбудова парадигми освіти у контексті сучасних трансформацій: конфліктогенний аспект
Ростока Марина, Черевичний Геннадій 14

ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА

- Підготовка експертів із інституційних аудитів закладів загальної середньої освіти у контексті реалізації освітніх новацій
України **Курмишева Ніна, Калініченко Ірина** 20
- Розвиток особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти **Грицай Сергій** 25

ВИЩА ШКОЛА

- Сутність лідерських якостей майбутнього педагога вищої школи **Романовський Олександр, Жушма Тетяна** 31
- Наукові підходи природничо-наукової підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії й ерготерапії **Фастівець Анна** 36

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА

- Інноваційні технології в управлінні якістю підготовки конкурентоздатних фахівців у закладах професійної
(професійно-технічної) освіти **Стойчик Тетяна** 42

ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

- Управління політикою солідарності: досвід Франції **Журавська Ніна** 47
- Соціальний розвиток та колективна соціальна робота у Франції: управлінський аспект **Яцук Сергій** 51

ПЕДАГОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

- Креативний менеджмент закладів освіти: вплив ергодизайну на формування творчої особистості **Починок Євгенія** 55
- Професійні спільноти як вектор неперервної освіти керівних і педагогічних працівників
Сідокур Світлана, Козлова Ірина 61

НАВЧАЮЧИ – ВЧИМОСЯ

- Електронний підручник як засіб реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача повної загальної
середньої освіти **Гаврилишена Олена** 68

КАЛЕЙДОСКОП МОВ

- Comprehension of Definitions as a Way to Develop Scientific Critical Thinking in Students **Slusarenko Mariia** 77
- Особливості іншомовної комунікативної компетентності в удосконаленні фахової діяльності вчителя
іноземної мови **Чорна Віра** 81

ПОРАДИ СПЕЦІАЛІСТА

- Уявлення вчителів і учнів про складнощі у взаємодії: результати дослідження **Гірник Андрій, Гарбар Катерина,
Іванюк Ірина, Богданов Сергій, Косс Катерина, Овчарук Оксана** 85

РЕЖИСУРА УРОКУ

- Особливості формування дискурсивної компетентності школярів в умовах змішаного навчання **Горобченко Наталія** 94

ШКІЛЬНА РОДИНА

- Високий рівень педагогічної культури батьків як умова успішного партнерства між учителями та батьками
Семеній Наталія 98

ВІНОК МИТЦІВ І МИСТКИНЬ

- Основні напрями розвитку інклюзивної музичної освіти в Україні **Лопатіна Марія** 102
- Хорові флешмоби та їх роль у сучасній музичній культурі **Кречко Наталія, Соколова Юлія** 109

POINT OF VIEW

Supervision as a technology of postgraduate education of teachers in the context of «New Ukrainian School» concept Liubchenko Nadiia, Bilyk Nadiia	5
Educational paradigm development in the context of modern transformations: conflict-generating aspect Rostoka Marina, Cherevychnyi Gennadii	14

IN-SERVICE EDUCATION

Training of experts on issues of institutional audits of general secondary education institution in the context of implementation the educational reforms of Ukraine Kurmysheva, Nina, Kalinichenko Iryna	20
Teachers' personal and professional competence development of postgraduate education Hrytsai Serhii	25

HIGH SCHOOL

The issue of leadership qualities of the future teacher of higher education Romanovskyi Oleksandr, Zhushma Tetiana	31
Scientific approaches of natural-science training of future specialists in physical therapy and ergotherapy Fastivets Anna	36

PROFESSIONAL EDUCATION

Innovative technologies in the management of quality training of competitive specialists in institutions of professional (vocational-technical) education Stoichyk Tetiana	42
--	----

EXTERNAL EXPERIENCE

Management of solidarity policy: the experience of France Zhuravska Nina	47
Social development and collective social work in France: management aspect Yashchuk Sergii	51

PEDAGOGICAL MANAGEMENT

Creative management of educational institutions: the influence of ergodesign on the creative personality's development Pochynok Yevheniia	55
Professional communities as a vector of continuing education of managers and pedagogical staff Sidokur Svitlana, Kozlova Iryna	61

LEARNING IN TIME OF TEACHING

Electronic textbooks as a means of implementation of an individual educational trajectory of an education applicant of general secondary education Olena Havrylyshena	68
---	----

RANGE OF LANGUAGES

Comprehension of Definitions as a Way to Develop Scientific Critical Thinking in Students Sliusarenko Mariia	77
Peculiarities of foreign language communicative competence in improving the professional activity of a foreign language teacher Chorna Vira	81

SPECIALIST'S ADVICE

Perceptions of teachers and pupils about the difficulties in interaction: research results Girnyk Andrii, Harbar Kateryna, Ivaniuk Iryna, Bogdanov Sergiy, Koss Kateryna, Ovcharuk Oksana	85
---	----

TUTORIAL LESSON

The Peculiarities of Schoolchildren's Discursive Competence Formation in the Conditions of Blended Learning Gorobchenko Nataliia	94
--	----

SCHOOL FAMILY

A high level of pedagogical culture of parents as a condition of successful partnership between teachers and parents Semenii Nataliia	98
---	----

GALAXY OF TALENTED

The main directions of inclusive music education development in Ukraine Lopatina Maria	102
Choral flash mobs and their role in modern music culture Krechko Nataliia, Sokolova Yuliia	109

УДК 37.064.1

DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-5\(200\)-98-101](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-5(200)-98-101)

Семеній Наталія

ORCID iD <http://orcid.org/0000-0003-0095-8449>

ВИСОКИЙ РІВЕНЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ БАТЬКІВ ЯК УМОВА УСПІШНОГО ПАРТНЕРСТВА МІЖ УЧИТЕЛЯМИ ТА БАТЬКАМИ

- A** Відповідно до Концепції «Нової української школи» перед батьками та вчителями постали нові завдання – ефективне партнерство задля розвитку індивідуальної особистості, здатної розкрити свій власний потенціал та впливати на зміни, які відбуваються у суспільстві. Для досягнення успішного партнерства вагомим показником є високий рівень педагогічної культури батьків.

Серед найрозповсюдженіших ефективних форм роботи, на наш погляд, є тренінги, вебквести, ведення блогів і сайтів. Перехід закладів освіти з очної на дистанційну форму навчання підвищує роль використання інтернет-ресурсів у роботі з батьками. Їхня роль та значення розкриваються у поданій статті.

Ключові слова: педагогіка партнерства; тренінг; вебквест; блог; сайт; Концепція «Нової української школи»; початкова школа; учні

- S** *Semenii Natalia. A high level of pedagogical culture of parents as a condition of successful partnership between teachers and parents.*

According to the Concept of «The New Ukrainian school» both parents and teachers faced with new tasks – effective partnership appeared for the sake of development of individual personality, able to expose the own potential and influence on changes, which occur in society. The high level of pedagogical culture of parents is important for achieving successful partnerships.

In our opinion, the most common effective forms of work are trainings, webquests, blogging and websites. The transition of educational institutions from full-time study to distance one increases the role of using Internet resources in work with parents. Their role and meaning are revealed in the given article.

Key words: pedagogy of partnership; training; webquest; blog; website; Conception of «The New Ukrainian school»; initial school; pupils

Семеній Наталія Олегівна, кандидатка педагогічних наук, старша викладачка кафедри початкової освіти, Педагогічний інститут Київського університету імені Бориса Грінченка, Україна

Semenii Natalia, Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer of the Department of Primary Education, Pedagogical Institute of Borys Hrinchenko University of Kyiv, Ukraine

E-mail: n.semenii@kubg.edu.ua

Актуальність проблеми. Більше року учні початкової школи лавірують між очною та дистанційною формою навчання, що значно ускладнює освітній процес. У цьому контексті основна відповідальність покладається не лише на вчителів, а й на батьків, які мають забезпечити умови для успішного сприйняття та розуміння матеріалу.

Важливою умовою ефективного партнерства між учителями та батьками є підвищення педагогічної культури батьків, розвиток їхнього батьківського потенціалу, визначення дієвих форм педагогічної взаємодії між учителями та батьками.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Зацікавленість та різноманітність наукової думки щодо проблеми педагогічної культури спостерігається в країнах Західної Європи та США. Найактивніше у розробленні цієї тематики проявили себе такі науковці: Б. Шугермен (Велика Британія), Х. Блек, Дж. Картер, П. Кінг, Б. Додж, Б. Кауфман (США) та ін. Серед вітчизняних науковців проблемою формування педагогічної культури батьків займаються: Т. Алексєєнко, І. Деснова, В. Постовий, О. Хромова, Т. Цуркан та ін.

Виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Здебільшого педагогічна взаємодія з батьками

реалізується за допомогою традиційних форм навчання, однак сучасні реалії вимагають інших форм для залучення батьків до педагогічного партнерства та загальної просвіти батьків. Такими формами є інтерактивні тренінги та використання ІКТ.

Метою статті є визначення значущості високого рівня педагогічної культури батьків як однієї із ефективних умов успішного партнерства між учителями та батьками; розкриття основних форм роботи з батьками, які допоможуть розкрити батьківський потенціал і підвищать рівень їхньої педагогічної культури.

Викладення основного матеріалу. Розглядаючи поняття «педагогічна культура», неможливо не розкрити іншу, не менш важливу, дефініцію – «культура». Вона включає в себе педагогічну культуру та являє собою нормативні вимоги, пропонувані до будь-якого конкретного виду діяльності людини.

У свою чергу, педагогічна культура являє собою вимоги, пропонувані до діяльності з навчання і виховання, і виступає інтегративною характеристикою педагогічного процесу в єдності з об'єктом, суб'єктом, змістом, механізмом, системою і цілями. Педагогічна культура є частиною загальної культури як суспільства в цілому, так і кожної окремої людини [2, с. 5].

Отже, з одного боку, педагогічна культура – це особлива підсистема, особливий вид культури, з іншого – вона як елемент присутній у кожному з видів культури.

Родина впливає на всебічний розвиток дитини, визначаючи, виробляючи і закріплюючи в її свідомості поведінкові моделі, застосовані до будь-якої сфери життєдіяльності. Сформована у родині з авторитарною педагогічною культурою дитина, швидше за все понесе її далі й буде реалізовувати не тільки у вихованні власних дітей, але й у всіх сферах своєї життєдіяльності. У більшості випадків загальна демократична або авторитарна орієнтація особистості закладається типом педагогічної культури сім'ї, у якій ця особа сформувалася. В умовах, коли значна частина населення не володіє елементарними педагогічними знаннями, родина ще довго буде залишатися цитаделлю авторитарного виховання.

Це говорить про необхідність широкої пропаганди педагогічних знань усіма наявними засобами. Формою такої пропаганди може бути створення в засобах масової інформації (як на державному, так і на місцевому рівні) серії розважально-освітніх передач, які в ігровій формі несуть різноманітну інформацію, спрямовану на підвищення педагогічної культури сім'ї. На муніципальному рівні, з максимальним ступенем урахування регіональної специфіки, доцільно розробити, апробувати і ввести систему педагогічної освіти батьків силами школи. Така система повинна бути синхронізована зі стадією підготовки дошкільників до вступу в школу і розглядатися як її важливий складник.

Адміністрація та педагогічний колектив школи мають ініціювати, поглиблювати та розширювати варіанти співпраці

з батьками своїх вихованців. Відповідно до Концепції «Нової української школи» педагогічне партнерство між батьками та вчителями необхідно спрямовувати на створення освітньо-професійної траєкторії учня.

Зазначена концепція покладає на школу обов'язки у розширенні обізнаності батьків щодо вікових особливостей розвитку дитини, ефективних способів виховання лідерських, комунікативних, організаторських якостей, розвитку індивідуальних особливостей учнів тощо.

Автономія закладів освіти посилює відповідальність кожної школи перед соціумом за якість освіти. Батьки будуть вибирати заклад за його якісними показниками, тому для того, щоб бути на лідерських позиціях, посилиться конкуренція між школами, що, в свою чергу, сприятиме підвищенню ефективності всього освітнього процесу [3].

Відповідно до Концепції «Нової української школи» сучасні батьки мають змогу здобувати значну кількість корисної інформації щодо організації освітнього процесу, правової та психологічної підтримки.

Так, у буклеті «Путівник школою» [5] розкриваються правові аспекти, про які мають знати батьки, та подається алгоритм дій у різних ситуаціях, що можуть виникнути у дитини в освітньому середовищі. Сучасні, назрілі проблеми розкриваються різними фахівцями, завдання батьків – правильно реагувати на можливі труднощі.

Залучення батьків до обговорень, створення Viber спільнот допомагають ефективно та індивідуально комунікувати з учителями задля спільної мети – створення успішного середовища та сприятливих можливостей для кожного учня.

Для того, щоб визначити основні форми роботи, які використовує вчитель початкової школи у своїй діяльності, було проведено опитування учителів 1–4-х класів та визначено, що найпоширенішими серед них є: батьківські збори, бесіди, семінари, майстер-класи. Однак, на погляд учителів, вони недостатньо розкривають педагогічні можливості батьків.

Проблема сучасних батьків – відсутність правильної та корисної інформації. У мережі «Інтернет» є досталь джерел, але відсутність розуміння їхньої правдивості та обґрунтованості призводить до неусвідомленого розв'язання батьками проблем, що виникають. Тому педагогічна просвіта батьків якнайкраще допоможе скоординувати діяльність батьків, підвищити рівень їхньої обізнаності та педагогічної культури.

Дієвим інструментом, на наш погляд, є створення вчителями-класоводами відеозвернень зі сучасною просвітницькою інформацією для батьків. Кожен учитель знає проблеми свого класу, яким він опікується. Тому варто проводити з батьками відеолекторії, відеопрактики, які допоможуть їм краще зрозуміти психолого-педагогічні особливості сучасного освітнього процесу та сприятимуть ефективному вихованню підростаючого покоління.

Також ефективною формою педагогічної взаємодії з батьками є тренінги. Вони мають замінити стандартні бесіди з батьками, адже під час очної взаємодії батьки хочуть набувати практичних навичок, а не сприймати загальні поради. Під час застосування різних вправ на тренінгах батьки зможуть розкрити батьківський потенціал та навчитися ефективно комунікувати зі своїми дітьми.

Темами тренінгів можуть бути:

1. «Адаптація першокласників до освітнього середовища».

Мета: стимулювати батьків до процесу взаємодопомоги дитині під час адаптації до навчання та нового освітнього середовища; розкрити психологічні процеси переходу дитини з дошкільної установи до початкової школи тощо.

2. Тренінг «Моральне виховання учнів у сучасних реаліях».

Мета: надати батькам навички впливу на дітей шляхом переконань; розкрити роль і значення високого рівня моральних цінностей для подальшого становлення успішної особистості тощо.

3. Тренінг «У чому моя відповідальність?».

Мета: формувати відповідальне ставлення батьків до розвитку фізичного та психічного здоров'я дітей; розкрити основні правові аспекти відповідальності батьків тощо.

4. Тренінг «Лайфаки створення позитивного мікроклімату в сім'ї».

Мета: розкрити стилі неправильного виховання та визначити їхній вплив на дитину; сформувати навички створення гармонійного середовища для дитини вдома; навчити ефективній взаємодії з дитиною під час спілкування та ігрової діяльності тощо.

5. Тренінг «Ролі учасників освітнього процесу відповідно до Концепції НУШ».

Мета: ознайомити батьків із вимогами нового Державного стандарту початкової школи, Концепцією «Нової української школи»; залучити батьків до освітнього процесу; розкрити функції основних ролей в освітньому процесі – «вчитель», «учень», «батьки» та ін. [4; 7].

Наведені та інші теми тренінгів допоможуть підвищити рівень педагогічної культури батьків, розкриваючи їхній батьківський потенціал. Така форма роботи допоможе батькам усвідомити та змінити своє ставлення до тих проблем, які у них можуть виникати з дітьми. Вправлення у навичках ефективної комунікації з дітьми мають особливо важливе значення для батьків учнів 1–2-х класів, адже вони тільки починають усвідомлювати зміну ролі з вихованця дошкільного закладу на роль учня закладу освіти.

Оскільки сучасні карантинні реалії не дають можливості проводити більшість заходів, спрямованих на просвіту батьків, то варто використовувати сучасні інформаційні інструменти для залучення батьків до ефективної комунікації з учителями.

Сучасною та новітньою формою роботи з батьками у зазначеному контексті є вебквести.

Науковець Е. Холат розглядає вебквест як модель навчання суб'єктів освітнього процесу, засобом якої служать ресурси мережі «Інтернет» [9].

Сутність технології полягає в тому, що вчитель у мережі «Інтернет» створює декілька проблемних завдань і за допомогою інтернет-ресурсів батьки мають їх виконати, навчаючи при цьому нових навичок.

Відповідно до типів завдань вебквести бувають (за Б. Додж): журналістські, конструкторські, творчі, переконливі, аналітичні, оцінні, наукові, самопізнавальні, розв'язання спірних проблем, загадки [8].

Завданнями можуть бути: перегляд відеоматеріалів, презентацій у PowerPoint чи Prezi, читання книг, оповідань, притч, розв'язання проблемних ситуацій виховання, проходження тестів, заповнення анкет тощо. Вони допоможуть розкрити потенціал батьків, а форма подання сприятиме залученню їх до цікавих видів діяльності.

Така технологія допомагає стимулювати інтерес батьків до вивчення сучасних змін в освітній сфері, збагачувати виховний потенціал впливу на дітей і підвищувати педагогічну культуру, надає впевненості у власних батьківських виховних впливах тощо.

Темами вебквестів можуть бути:

1. «Кроки до щасливої родини».

Мета: розкрити батьківський потенціал, надати варіанти взаємодії з дітьми, розкрити методи впливу на психологічні особливості дітей різних темпераментів.

2. «Можливі труднощі у вихованні».

Мета: надати відомості щодо варіантів корекції різної поведінки дітей у побутових і навчальних ситуаціях, розкрити важливість психологічної підтримки для кожної дитини.

3. «Казка як засіб впливу на дитину».

Мета: надати батькам навичок ефективного впливу на дітей під час читання, розігрування та обговорення змісту казок.

4. «Вихідний день родини».

Мета: розкрити батькам потенціал дозвілєвої діяльності сім'ї; навчити використовувати зміст ігор як ефективний метод корекції поведінки дітей і підвищення емоційного контакту з ними.

5. «Сімейне коло».

Мета: навчити батьків уникати конфліктних ситуацій із дітьми та визначити ефективні шляхи їхнього розв'язання; надати знання про різні арт-терапевтичні методи корекції поведінки дітей [6, с. 57].

Застосування технології вебквестів підвищить рівень педагогічної культури батьків; сприятиме мотиваційній готовності до самовдосконалення; розкриє шляхи розв'язання проблемних ситуацій, які виникають у родині; підвищить виховний потенціал сім'ї; розширить уявлення батьків про сучасні досягнення педагогічної науки у вихованні дітей тощо [1; 10].

Наступною, не менш цікавою, формою залучення батьків до співпраці є створення блогу чи сайту з опитувальника-

ми, корисною інформацією, методичними матеріалами з предметів, розкриттям сучасних тем виховання підростаючого покоління.

Блоги можна створювати на таких платформах, як: Wix, WordPress, Drupal, Pyro, SilverStripe, Textpattern, Serendipity, Jekyll, Subrion.

Серед конструкторів сайтів найпопулярнішими є: Weblium, Tilda, Wix, uCoz, Flexbe, Nethouse, Site 123, Mozello.

Змістове наповнення блогу та сайту мають відповідати проблемам класу. Учителі мають наповнювати ці ресурси задля ефективної співпраці з батьками свого класу. На сайті варто зробити рубрику «Питання – відповідь», у якій батьки можуть анонімно надсилати запитання та отримувати на них відповіді, що будуть стосуватися як навчального, так і виховного процесу. Також потрібно висвітлювати основні новини шкільного життя та методичні рекомендації батькам щодо пояснення матеріалу, який вивчають діти, розкрити проектну діяльність і подати варіанти їхньої реалізації. Не менш важливою рубрикою має бути розв'язання конфліктів у родині. При цьому можна розглядати як конфлікти у подружжі (з розумінням того, що це впливає на дитину), так і між дітьми та батьками. Тем може бути безліч, як і рубрик. Головне – це бажання вчителя та зацікавленість батьків.

У блозі можна створити ті самі рубрики, що й на сайті, окрім цього, вагомою різницею між цими ресурсами є те, що у блозі робляться постійні записи, розміщуються зображення чи мультимедіа, відеоуроки для того, щоб батьки краще були обізнані з тем уроків і могли допомогти учням виконати складні завдання, поставлені вчителем. Батьки мають розуміти, що для учнів початкової школи важливим є навчитися вмінню вчитися та досягати перемог як самостійно, так і з підтримкою батьків. Такі ресурси допоможуть батькам у зручний для них час підвищувати свою педагогічну культуру та загальну обізнаність в освітній сфері.

Висновки дослідження. Трансформації, які відбуваються у нинішньому суспільстві, вимагають активного залучення батьків до освітнього процесу. Вимушений перехід до дистанційного навчання, відсутність мотивації учнів до здобуття нових знань, умінь, формування компетентностей вимагають значного батьківського впливу на особистість дитини. Залучення батьків до педагогічного партнерства між учителями та батьками завдяки представленим формам роботи допоможе розширити батьківський потенціал, активізувати їхній виховний вплив, підвищити педагогічну культуру тощо.

Перспективи подальших наукових розвідок. Вагому роль у підвищенні педагогічної культури сім'ї і через неї

всього суспільства здатна відіграти сімейна педагогіка. Підготовка школярів до майбутнього сімейного життя повинна включати ознайомлення їх з цією наукою. Саме це може бути перспективою подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Вахняк Н. Технологія веб-квест у формуванні культури батьківства молодих сімей. *Молодь і ринок*. 2019. № 3 (170). С. 165–170.
2. Деснова І. Формування педагогічної культури батьків дітей раннього віку в умовах дошкільного навчального закладу : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08. Одеса, 2011. 20 с.
3. Концепція Нової української школи. 2016. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення: 01.11.2021).
4. Кочерга О. Підготовка студентів до роботи з батьками як важлива складова професійної підготовки вчителя початкової школи в умовах модернізаційних змін. *Педагогічний дискурс*. 2011. Вип. 10. С. 262–268.
5. Путівник школою. 2021. URL: <https://schoolguide.nus.org.ua/wp-content/uploads/2021/09/buklet.pdf> (дата звернення: 02.11.2021).
6. Програма формування педагогічної культури батьків / В. Г. Постовий, О. Л. Хромова, Т. Ф. Алексієнко та ін.; Держ. центр соц. служб для молоді; Держ. ком. у справах сім'ї та молоді; Ін-т проблем виховання АПН України. Київ, 2003. 107 с.
7. Цуржман Т. Педагогічна культура батьків (відкриті батьківські студії) : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. М. Г. Іванчук ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці : Рута, 2020. 189 с.
8. Dodge B. A Rubric for Evaluating WebQuests. 2001. URL: <http://webquest.sdsu.edu/webquestrubric.html> (дата звернення: 15.10.2021).
9. Halat E. A Good Teaching Technique: WebQuests. *The Clearing House. A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas*. 2008. Vol. 81. Issue 3. P. 109–112 (дата звернення: 27.09.2021).
10. March T. The Learning Power of WebQuests. *Educational Leadership. New Needs, New Curriculum*. 2004. Vol. 61, number 4. P. 42–47.

References

1. Vakhniak, N. (2019). *Tekhnolohiia veb-kvest u formuvanni kultury batkivstva molodykh simej* [Web-quest technology in the formation of parenting culture of young families]. *Molod i rynok [Youth and the market]*, 3 (170), 165-170 [in Ukrainian].
2. Desnova, I. (2011). *Formuvannia pedahohichnoi kultury batkiv ditei rannoho viku v umovakh doshkiinoho navchalnoho zakladu* [Formation of pedagogical culture of parents of young children in the conditions of preschool educational institution]. (Extended abstract of PhD diss). Odessa [in Ukrainian].
3. *Kontsepsiia Novoi ukrainskoi shkoly [The concept of the New Ukrainian School]*. (2016). Retrieved from <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> [in Ukrainian].
4. Kocherha, O. (2011). *Pidhotovka studentiv do roboty z batkamy yak vazhlyva skladova profesiinnoi pidhotovky vchytelia pochatkovoї shkoly v umovakh modernizatsiinykh zmin* [Preparing students to work with parents as an important component of professional training of primary school teachers in the context of modernization changes]. *Pedahohichniy dyskurs [Pedagogical discourse]*, 10, 262-268 [in Ukrainian].
5. *Putivnyk shkoloiu [School guide]*. (2021). Retrieved from <https://schoolguide.nus.org.ua/wp-content/uploads/2021/09/buklet.pdf> [in Ukrainian].
6. Postoviy, V. H., Khromova, O. L., ... & Aliksieienko, T. F. (2003). *Prohrama formuvannia pedahohichnoi kultury batkiv [The program of formation of pedagogical culture of parents]*. Kyiv [in Ukrainian].
7. Tsurkman, T. (2020). *Pedahohichna kultura batkiv (vidkryti batkivski studii) [Pedagogical culture of parents (open parent studios)]*: navch.-metod. posib. Chernivtsi: Ruta [in Ukrainian].
8. Dodge, B. A. (2001). *Rubric for Evaluating WebQuests*. Retrieved from <http://webquest.sdsu.edu/webquestrubric.html>.
9. Halat, E. (2008). *A Good Teaching Technique: WebQuests*. *The Clearing House. A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas*, 81, 3, 109-112.
10. March, T. (2004). *The Learning Power of WebQuests*. *Educational Leadership. New Needs, New Curriculum*, 61, 4, 42-47.

Дата надходження до редакції авторського оригіналу: 10.11.2021